

Høringsvar fra Næringsforum i Fjellregionen om forslag til lov om besøksbidrag.

Nærings- og fiskeridepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet har sent ut forslag til lov om besøksbidrag på høring med frist 3.januar 2025. [Høring om forslag til lov om besøksbidrag - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

For noen lokalsamfunn er det krevende når det kommer mange tilreisende i høysesongen. Reiselivsnæringens fotavtrykk på naturen og klima er ikke uvesentlige. Departementet foreslår i denne høringen derfor å gi kommunen et nytt virkemiddel for å møte disse utfordringene. Dette er en direkte oppfølging av Hurdalsplattformens ambisjon om å gi kommunene mulighet for å innføre et besøksbidrag eller turistskatt. Formålet med besøksbidrag kan være å styre tilstrømningen av turister og/eller å finansiere reiselivsrelaterte fellesgoder. I første omgang vil dette gi mulighet for å innkreve en avgift på overnattings tjenester, som også er det som vil være relevant for kommunene i Fjellregionen. I neste fase vil det bli vurdert innføring av et besøksbidrag fra cruiseskip.

Løsningen som departementet foreslår, innebærer at inntektene fra avgiften i sin helhet går til den respektive kommunen og må benyttes til reiselivsrelaterte fellesgoder. Overnattingsavgiften defineres som en avgift som pålegges den som tilbyr overnatting mot betaling. Dersom overnattingsavgiften er moderat, er effekten for etterspørselen trolig begrenset samtidig som avgiften kan gi kommunen et bidrag til finansiering av reiselivsrelaterte fellesgoder. Departementet foreslår at det settes et øvre tak for avgiften på fem prosent av overnattingsprisen ekskl. merverdiavgift.

Å kreve inn kommunal overnattingsavgift basert på eksisterende innrapporteringer fra næringsdrivende og privatpersoner, ser ikke departementet som mulig. Det innebærer at det trolig må lages nye systemer for innkreving og kontroll, noe som vil medføre betydelige administrative kostnader.

Det er forståelig at ulike ordninger for å styre turiststrømmen vurderes i deler av Turist-Norge, hvor Nord-Europa og Arktis har blitt stadig mere attraktivt som reisemål. Imidlertid viser undersøkelser at det kan være krevende å styre besøkende gjennom turistskattelegging på denne måten.

Innføring av en turistskatt på overnattinger vil gi ulike konkurransebetingelser for overnattingsbedriftene i ett og samme område, da både innføring av turistskatt og avgiftsnivå er opp til den enkelte kommune. Norsk reiseliv som helhet vil også kunne få svekket sin konkurransekraft i Norden, hvor verken Danmark, Finland eller Sverige har innført besøksbidragsordninger.

Overnattingsbransjen har lav lønnsomhet sammenlignet med andre norske fastlandsnæringer. Innføring av en ny avgift samt nye administrative rapporteringsordninger vil fort ødelegge grunnlaget for lønnsom drift i en bransje med allerede små marginer.

Allemannsretten står sterkt i Norge, men er under press når internasjonal turisme får fotfeste. Dette har vi også eksempler på i vår region, hvor eksempelvis naturen i Femundsmarka er sårbar for økt ferdsel og bruk. Friluftsloven § 15 gir kommunene mulighet til å gi lokale forskrifter om regulering av ferdsel på friluftslivsområder der ferdselen er stor. Dette begrenses likevel gjennom allemannsretten og gratisprinsippet, som står sterkt i Norge. I dagens lovverk er det ikke lov å kreve brukerbetaling for allmenne naturgoder. Friluftsloven § 14 gir adgangen til å ta betalt for tilgang til friluftslivsområder kun i form av parkeringsavgift i dag. Stortinget har så langt slått fast at friluftsloven ikke gir adgang til å legge obligatorisk avgift på skiløyper, stier og lignende. Dette

er imidlertid en løpende politisk diskusjon, hvor flere endringer kan komme de nærmeste åra. For Fjellregionens del vil det derfor være helt andre ordninger enn en overnattingsavgift som vil være egnet til å styre ferdsel og bruk.

Vedtak:

Næringsforum i Fjellregionen (NiF) er skeptiske til innføring av en ordning for besøksbidrag/turistskatt knyttet til overnatting generelt og i Fjellregionen spesielt. Det er mulig å forstå motivene bak innføring av en touristskatt, men ordningen er etter NiFs mening lite treffsikker ift. formålet og svekker økonomi og konkurransekraft i en bransje som allerede er svært konkurranseutsatt.

Overnattingsbransjen har lav lønnsomhet sammenlignet med andre norske fastlandsnæringer. Overnattingsbedriftene i Fjellregionen er ikke noe unntak, snarere tvert om. Belegget ved regionens overnattingsbedrifter ligger allerede lavt sammenlignet med store deler av TuriSt-Norge. NiF er redd for at innføring av en ny avgift på overnatting vil svekke konkurransekraften til overnattingsbedriftene i de kommunene hvor avgiften blir innført, foruten en generelt svekket konkurranseevne i det nordiske markedet, som ikke har etablert denne typen avgiftsordninger.

NiF mener innføringen av en besøksavgift knyttet til overnatting er lite treffsikker ift. de utfordringene turismen gir for Fjellregionen mht. ferdsel og arealbruk. Ønsker en å styre eller begrense ferdselen i sårbare naturområder, som eksempelvis Femundsmarka eller Forollhogna nasjonalparker, kan det være mere målrettet å gi kommunene utvidete reguleringsmuligheter bl.a. gjennom Friluftsløven.